

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnissaanik siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

Kalaallit Nunaata imartaani avatangiisinut akisussaaffik Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni avinneqarsimavoq, tassami Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaat (imaani avatangiisit pillugit peqqussu) Kalaallit Nunaata imartaani 3-sūmilip killiffiata tungaanut atuummat, imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisip atuutilersinneqarnera pillugu Kunngip peqqussutaa aamma imaani avatangiisit pillugit peqqussummik taaneqartartoq Kalaallit Nunaata imartaata avataanut atuulluni.

Imaani avatangiisit pillugit peqqussut 1. januar 1995-imi atuutilersinneqarpoq 1997-imi allangortinneqarluni.

1997-imi allanguinikkut Naalakkersuisut perlukunik eqqaanissamut akuersissuteqarsinnaalersinneqarput, tamatumani piumasaqaataalluni pisuussutit allatut atorneqarsinnaassanngitsut.

Imaani avatangiisit pillugit peqqussutit allangortinnissaanik siunnersuut manna pingaartumik inatsisartut 2001-imi martsimi Imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu danskit inatsisaata kunngip peqqussutaatigut nr. 607-ikkut 25. juni 2001-imeersukkut atuutilersinneqarnissaanik akuersinerisa kinguneraa.

Imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu inatsit

Imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu danskit inatsisaata kunngip peqqussutaatigut nr. 607-ikkut, 25. juni 2001-imeersukkut atuutilersinneqarneranut tunuliaqutaavoq imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu danskit inatsisaata 1998-imi kiisalu imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu inatsisip killiffiata erseqqissarneqarnissaa, tamatumani umiarsuarmut taassumalu aqqunneqarneranut piumasaqaatit imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu inatsimmi malittariasassaqartinneqalerlutik eqqaanermut il.il. tunngasut imaani avatangiisit pillugit inatsimmi suli malittarisassaqartinneqarlutik. Umiarsuarnut tunngasortaa taamaalilluni inatsisip taakku marluk akornanni avissaarutaavoq.

Atuutilersitsinermut peqatigitillugu ass. Uuliamik usinillu kiisalu eqqakkanik allattuisarneq pillugu imaani avatangiisit pillugit danskit inatsisaanni malittarisassat arlallit atorunnaarsinneqarput imaanilu angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu inatsimmut nuunneqarlutik.

Imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu danskit inatsisaata atuutilersinneqarnerani umiarsuup uuliamik allattuisarnera, uuliaarluertoqarluni ajutoornernut upalungaarsimanissamut pilersaarutai kiisalu stoffinut imerpalasunut akornutaasinnaasunut allattuisarnera pillugit marloqiusamik suliaasaqarfeqartoqalerpoq. Taamaattumik imaani avatangiisit pillugit peqqussummi uuliamik usinillu allattuisarneq pillugu, stoffit imerpalasut immikkoortiterallartarnerat, umiarsuarni anginerusuni upalungaarsimanissamut pilersaaruteqarnissamik piumasaaqatit, umiarsuit uuliamik assartuutit tankiiniq misissuisarnermut malittarisassanik atuutilersitsinissamut tunngaviit kiisalu upalungaarsimanissamut pilersaaruteqarnissamik piumasaaqatit pillugit aalajangersakkat siunnersuutikkut matumuuna atorunnaarsinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Aalajanagersakkat taakku assingi imaani avatangiisit pillugit peqqussummi allannngortinneqarnissaanik siunnersuummi Inatsisartut 2004-mi upernaakkut ataatsimiinnerannut atatillugu Inatsisartunut saqqummiunneqartussat naatsorsuutigineqartumi atorunnaarsinneqarnissaat Miljystyrelsimit siunnersuutigineqarpoq.

Umiarsuit tunitsiviusut tunisassiorfiusullu

Aalisakkanut qassutini umiarsuit tunitsiviusut eqqaanni inissinneqarsimasuni aalisakkat sinnikui najukkani avatangiisinut ilaatigut aalisarnermut akornutaalluinnartut pillugit Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik ukiuni arlaqartuni nalunaarfigineqartarsimavoq.

Imaani avatangiisit pillugit peqqussummi § 17-ip maanna oqaasertaqartinneqarneratigut ajornartorsiutit taama ittut avatangiisinut oqartussaasunit iliuuseqarfigissallugit periarfissaqarfigineqanngillat, tassami aalisagartanik nutaanik qulaani taaneqartunik eqqaaneq inerteqqutaanngimmat. Taamaattumik ukiuni arlalinni naammagittaalliortoqartarnera tunuliaqutaralugu malittarisassiornissamut pisariaqartitsisoqalersimavoq.

Assigiinngitsumik nassuiaateqarnerup kingunerisaanik naapertuutinngitsoqarnissaa pinaveersaarniarlugu "aalisakkat" nassuiaatitaat allannngortinneqarpoq taamaalilluni aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik pitsaassutsimik misissuisarneq pillugu inatsimmut naapertuutilersitsisoqarluni.

Allannguutissatut siunnersuutit minnerit allat

Tamatuma saniatigut allannguutissatut siunnersuutit imarai aatsitassat pillugit inatsisip imaanilu avatangiisit pillugit peqqussummi (§ 27) akornanni killiffiup erseqqssarneqarnissaa kiisalu kingunerisassat iluarsilaarneqarnissaat oqaatsitigullu erseqqissaanissaat. Allannguutissatut siunnersuutit minnerit taakku aalajangersakkanut nassuiaatini imm. 2-mi oqaatigineqarput.

Illuatungeriinnut oqartussaasunullu attuumassuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

APP naliliivoq imaani avatangiisit pillugit peqqussutip allanngortinneqarnissaanik siunnersuutigineqartut aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermut kommuninilu kiisalu oqartussaasuni allani aningaasaqarnikkut kinguneqangaarnaviannngitsut.

Allannguutissatut siunnersuummi annerpaajugunarpoq Naalakkersuisut malittarisassiornissamat periarfissaqalernerat, tassa umiarsuarnit tunitsiviusunit tunisassiorfiusunillu aalisakkanik eqqaasarneq pillugu nalunaarusiorsinnaalernerat.

Eqqaasarneq pillugu nalunaarut taama ittoq aalisarnermik inuussutissarsiuteqarneruup ilaanut aningaasaqarnikkut kinguneqarsinnaassagunarpoq nalunaarulli oqartussaasut soqutigisaqaqatigiillu attuumassuteqartut suleqatigalugit suliarineqarumaarpoq kingornalu periuseq nalinginnaasoq malillugu tusarniaatigineqarumaarluni. Umiarsuarnit tunitsiviusunit tunisassiorfiusunillu eqqaasarneq pillugu naalakkersuisut nalunaarusiorpata aningaasaqarnikkut kingunerisassat tusarniaanikkut paasiniarneqassapput. Pineqartumi nalunaarut taama ittoq immaqaa aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup ilaanut aningaasaqarnikkut kinguneqarsinnaavoq. Nalunaarut nunatta karsianut aningaasartuuteqarnerulissutaassappat aningaasartuutaanerusut taakku naalakkersuisut aningaasalersuisarneq pillugu ingerlatsinikkut tullerriaarisarnerannut nalinginnaasumut ilaatinneqassapput.

Allannguutissatut siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut aningaasaqarnikkulluunniit kinguneqassanngilaq.

Oqartussaasut suliffeqarfiillu tusarniaaffigineqarsimasut

Allannguutissatut siunnersuut Kalaallit Nunaanni kommunini tamani, KANUKOKA-mi, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfimmi, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta qarfimmi, Inuussutissarsiornermut Pisorta qarfimmi, Attaveqarnermut Ineqarnermullu Pisorta qarfimmi, Aningaasaqarnermut Pisorta qarfimmi, Nunanut allanut Pisorta qarfimmi, Inatsisileriffimmi, KNAPK-mi, APK-mi, Sufartsstyrelsimi, Forsvarsministeriami Miljūstyrelsimilu tusarniaassutigineqareerpoq.

Inatsisileriffimmit inatsisitigut oqaaseqaatit kiisalu Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiup aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat erseqqissarneqarnissaannik kissaateqarnera siunnersuummi nassuiaatinilu ilanngunneqarput.

2. Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr 1-imut:

Imaani avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsisartut peqqussutaannut nassuiaatini 1994-imeersuni "aalisakkat nutaat" tassaatinneqarput aalisakkat perlukui aalisakkanik, raajanik, uillunik assagiarsunnillu pisanik nutaanik saliinermeersut.

Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik angallatini suliarinninneq uninngatitsinerlu pillugit nalunaarummi nr. 155-imi, 27. februar 1998-imeersuni, aalisakkat aalisakkanillu tunisassiat pitsaassutsimik misissorneqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu atuutilersinneqartumi "aalisakkat" tassaatinneqarput aalisakkat suulluunniit, peqqukkut, qituttut, tinumasulimmik amillit, puujusanik amillit imaanilu siuteqqut".

Assigiinngitsumik nassuiaateqarnerup kingunerisaanik naapertuutinngitsoqarnissaa pinaveersaarniarlugu "aalisakkat" imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu pequssummi taamatut iluarsisoqarpoq taamaalilluni taanna nalunaarummut nr. 155-imut 27. februar 1998-imeersumut naapertuutilersillugu.

Nr 2-mut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 9, §11 aamma § 12 aalajangersakkat Sufartsstyrelsen suliaasaqarfiinut nuunneqarnerisa kingunerisaanni atorunnaarsinneqarput, takuuk Imaani angalanermi isumannaallisaaneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaa nr. 607, 25. juni 2001-imeersoq.

Nr. 3-mut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 17, imm. 1 naapertorlugu aalisakkat nutaat taakkulu ilaat eqqaassanngikkaanni eqqakkanik eqqaaneq Kalaallit Nunaata imartaani inertequtaavoq.

Aalisakkanut qassutini umiarsuit tunitsiviusut eqqaanni inissinneqarsimasuni aalisakkat sinnikui najukkani avatangiisinut ilaatigut aalisarnermut akornutaalluinnartut pillugit Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik ukiuni arlaqartuni nalunaarfigineqartarsimavoq.

§ 17-ip maanna oqaasertaqartinneqarneratigut ajornartorsiutit taama ittit avatangiisinut oqartussaasunit iliuuseqarfigissallugit periarfissaqarfigineqanngillat, tassami aalisagartanik nutaanik qulaani taaneqartunik eqqaaneq inertequtaanngimmat. Taamaattumik ukiuni arlalinni naammagittaalliortoqartarnera tunuliaqutaralugu malittarisassiornissamut pisariaqartitsisoqalersimavoq.

Taamaattumik APP aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup akornanni 2002-mi oqaloqatigiinnerup kingorna immikkoortumik nutaamik 2-mik ikkussinissaq siunnersuutigineqarpoq, tamatumuuna aalisagartanik nutaanik eqqaasarneq pillugu Naalackersuisut nalunaarusiornikkut malittarisassiornissaat periarfissinneqarluni.

Oqaasertami "...umiarsuit tunitsiviusut tunisassiorfiusullu.." pineqarput umiarsuit tunitsiviusut umiarsuillu tunisassiorfiusu kiisalu umiarsuit tunitsiviutigalutik tunisassiorfiusut.

Nr. 4-mut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 27, imm. 1 naapertorlugu Kalaallit Nunaata imartaani uuliamik akoorutissanillu (kemikalier) mingutsitsinermik akiuineq Naalackersuisunit oqartussaasunillu allanit Naalackersuisunit tamatumunga piginnaatinneqartunit isumagineqartussaavoq. § 27, imm. 2 naapertorlugu uuliamik akoorutissanilluunniit mingutsitsisoqartillugu sinerissamik saliineq kommunalbestyrelsimit ingerlanneqassaaq.

§ 27, imm. 3-mi oqaaseqatigiit siulliit ima oqaasertaqartinneqarput: "Imm. 1-imi aamma 2-mi taaneqartut Kalaallit Nunaata imertaani pisuussutinik uumaatsunik misissuinnermut atuinnermullu atatillugu uuliamik akoorutissanillu mingutsitsinermik akiuinnermi atuutinngillat.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup APP-llu akornanni 2002-mi oqaloqatigiinnerup kingorna imm. 3-mi oqaaseqatigiinni siullerni oqaasertat uannga "...imartaani pisuussutinik uumaatsunik misissuinnermut atuinnermullu" uunga allanngortinneqarpoq "... Kalaallit Nunaata imartaani ingerlatanut atatillugu uuliamik akoorutissanillu (kemikalier) mingutsitsinermik akiuinnermut Kalaallit Nunaanni aatsitassat ikummatissanit pisut pillugit inatsimmut ilaatinneqartumut)". "Ingerlatanut"-mi pineqarpoq aatsitassanik misissueqqaarneq, misissuineq atuinnerlu, tamannalu aatsitassat pillugit inatsimmi aalajangersakkanut naapertuuppoq. Allanguutissatut siunnersuutigineqartumut aatsitassat pillugit inatsisip kiisalu imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaata akornanni killiffiup erseqqissarneqarnissaanik kissaateqarneq pissutaavoq.

Tamatuma saniatigut imm. 3-mi oqaaseqatigiit tulliini nukissiuuteqarnermut ministerimut siusinnerusukkut innersuussuteqarneq aatsitassat pillugit inatsimmut innersuussuteqarnermit taarserneqarpoq. Allanguut tamanna danskit ministeriaanni suliassaqarfiit agguataarnerisa allanngortinneqarsinnaanerit pissutigalugu siunissami kingunerisassanik iluarsinissaq pinaveersaarniarlugu pivoq.

Nr. 5-imut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 28-mi aalajangersakkat umiarsuarnit mingutsitsinissamik pinaveersaartitsinermut atatillugu

upalungaarsimanissamut pilersaaruteqarnissaq pillugu malittarisassat Sufartsstyrelsip suliaasaqarfianut nuunneqarnerisa kingunerisaannik atorunnaarsinneqarput, takuuk imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaanik kunngip peqqussutaa nr. 607, 25. juni 2001-imeersoq.

Nr. 6-imut:

Umiarsuit uuliamik assartuisartut tankiiniq misissuisarneq pillugu malittarisassat Sufartsstyrelsip suliaasaqarfianut nuunneqarnerisa kingunerisaannik aalajangersagaq atorunnaarsinneqarpoq, takuuk imaani angalanermi isumannaallisaanissaq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaanik kunngip peqqussutaa nr. 607, 25. juni 2001-imeersoq.

Nr. 7-imut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 9-p atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik § 41-mi tamatumunnga innersuussinerup atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 8-mut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 11-p atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik § 41-mi tamatumunnga innersuussinerup atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 9-mut:

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 9-p, § 12-ip aamma § 28-p atorunnaarsinneqarnissaannik siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik § 43-mi tamatumunnga innersuussinerup atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 10-mut:

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat atuuttuunerisa erseqqissarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Allanguutissatut siunnersuut oqaatsitigut erseqqissaanerinnaavoq.